

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างแถลงการณ์ร่วมเนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมเนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมเนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Joint Communique to Commemorate the 50th Anniversary of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมืองการต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons) เป็นตราสารระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ เพื่อนำไปสู่การกำจัดอาวุธนิวเคลียร์ให้หมดสิ้นไป โดยสนธิสัญญาฯ ถือเป็นตราสารระหว่างประเทศที่สำคัญด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ปัจจุบัน มีรัฐภาคี ๑๑๐ ประเทศ ซึ่งไทยได้เข้าเป็นภาคีสันธิสัญญาฯ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๕

๑.๒ สนธิสัญญาฯ มีอายุครบ ๕๐ ปี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓ มาเลเซียจึงได้มีข้อริเริ่มที่จะจัดทำแถลงการณ์ร่วมเนื่องในโอกาสดังกล่าว และทาบทามให้ไทยและประเทศที่มีท่าทีใกล้เคียงกัน เกี่ยวกับการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์เข้าร่วม โดยร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อย้ำถึงความสำคัญของสนธิสัญญาฯ ที่ได้เป็นกลไกสำคัญของการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศมาตลอด ๕๐ ปี และได้สะท้อนถึงเจตนารมณ์ร่วมกันของรัฐภาคีสันธิสัญญาฯ ที่จะอนุวัติพันธกรณีภายใต้สนธิสัญญาฯ อย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสนธิสัญญาฯ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่สาระของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ไทยจะต้องตอบรับการเข้าร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ภายในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จึงขอความอนุเคราะห์นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญ เพื่อย้ำเจตนารมณ์ร่วมกันของรัฐภาคีสันธิสัญญาฯ ต่อการอนุวัติพันธกรณีของสนธิสัญญาฯ ในมิติต่าง ๆ อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ โดยได้ให้ความสำคัญ

/ ในประเด็น ...

ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ (๑) การส่งเสริมความเป็นสากลของสนธิสัญญา (๒) การตระหนักถึงความล่าช้าของการดำเนินงานด้านการลดอาวุธนิวเคลียร์และเรียกร้องให้ประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ (nuclear-weapon States) เร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง (๓) การตระหนักถึงผลกระทบทางมนุษยธรรมร้ายแรงอันเกิดจากใช้อาวุธนิวเคลียร์ (๔) การย้ำความสำคัญของการจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในทุกภูมิภาค ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญต่อการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และ (๕) การเรียกร้องให้รัฐภาคีร่วมกันหาหรืออย่างเปิดเผย โปร่งใส และสร้างสรรค์ เพื่อผลักดันให้สนธิสัญญา มีความก้าวหน้า

๔.๒ การร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ถือเป็นการย้ำถึงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของไทยในฐานะรัฐภาคีสันติสัญญาฯ และประเทศที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ในครอบครอง (non-nuclear-weapon States) ที่จะร่วมกับรัฐภาคีสันติสัญญาฯ ในการผลักดันให้การดำเนินการของสนธิสัญญาฯ มีความคืบหน้าและเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะสามารถบรรลุตามความมุ่งหมายของการมีโลกที่ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์ นอกจากนี้ ยังเป็นการยับยั้งบทบาทที่สำคัญของไทยในการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งไทยได้มีบทบาทร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศในการผลักดันการดำเนินการที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาทางกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญก่อนการรับรอง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๑๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๗๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bo.tangsereekul@mfa.mail.go.th